

Milieuraad 14 maart over het Europees klimaatbeleid, brief met aandachtspunten aan staatssecretaris Atsma (Infrastructuur & Milieu)

02-03-2011 - Excellentie,

Op 14 maart a.s. zal de Milieuraad overleg voeren over het Europese klimaatbeleid. Zoals u in een brief¹ aan de Tweede Kamer aangeeft, staat de *Routekaart voor een koolstofarme economie in 2050* op de (voorlopige) agenda, die de Commissie begin maart zal presenteren. Daarnaast worden binnenkort de details voor CO₂-emissiehandel in de periode 2013-2020 vastgesteld.

VNO-NCW steunt de verdere ontwikkeling van een effectief internationaal klimaatbeleid, en het instrument CO₂-emissiehandel om kosteneffectief CO₂-reductie te realiseren. In deze brief vragen wij uw aandacht voor oplossingen die hieraan bijdragen én de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven versterken. Hierbij signaleren we belangrijke knelpunten, waarvoor ingrijpen van uw zijde noodzakelijk is.

Roadmap 2050: Integraal industrie- en klimaatbeleid als uitgangspunt

Helaas is er nog steeds geen bindend internationaal raamwerk voor het klimaatbeleid. Europa kan echter niet stilzitten zolang internationale consensus hierover ontbreekt. Onze inspanningen moeten gericht zijn op het versterken van innovatie- en industriebeleid voor CO₂-arme technologieontwikkeling door het bedrijfsleven. Zo kunnen bedrijven versneld klimaatoplossingen op de markt te brengen en economisch profiteren van groeiende wereldmarkten hiervoor. Tegelijk wordt voorkomen dat onrijpe en dure technologie tegen hoge kosten moet worden uitgerold.

De huidige discussie lijkt echter vooral te gaan over het vaststellen of aanscherpen van unilaterale Europese klimaatdoelstellingen in 2020, 2030, 2040 en 2050. Een integrale visie op het industriebeleid in de EU wordt nog onvoldoende betrokken bij het klimaatbeleid. Europese klimaatdoelen en jaartallen overheersen in het debat. Dit terwijl landen als China zich versneld richten op de verdere ontwikkeling van de competenties en concurrentiekracht van hun bedrijfsleven, en hun klimaatbeleid daarin integreren. In de *Routekaart voor een koolstofarme economie in 2050* moet een geïntegreerd industrie- en klimaatbeleid het uitgangspunt worden. Het bedrijfsleven kan op basis daarvan CO₂-reductie en energiebesparing realiseren, en tegelijk de concurrentie met landen als China volop aangaan. Een dergelijke aanpak sluit naadloos aan op het bedrijfslevenbeleid in Nederland.

Criteria voor aanscherpen klimaatdoelen niet wijzigen

In uw brief aan de Tweede Kamer geeft u aan veel belang te hechten aan kosteneffectieve reductiepaden voor het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. Het bedrijfsleven ondersteunt een kosteneffectief klimaatbeleid, en benadrukt de internationale component hiervan. De EU is nu verantwoordelijk voor ongeveer 12% van de wereldwijde CO₂-uitstoot, 95% van de toekomstige uitstoot van CO₂ vindt buiten Europa plaats.

Hierdoor kan alleen een **internationale** aanpak kosteneffectief zijn. Dat betekent dat een eventuele aanscherping van de Europese doelstelling voor 2020 alleen mogelijk is, zoals ook de Europese Raad heeft vastgesteld, *op voorwaarde dat de andere ontwikkelde landen zich verbinden tot vergelijkbare emissiereducties en dat ontwikkelingslanden een adequate bijdrage leveren overeenkomstig hun verantwoordelijkheden en respectieve vermogens.*² Een kosteneffectieve aanpak binnen de EU zelf is dus onvoldoende om over te gaan tot aanscherping van de 20%-doelstelling voor 2020. Deze voorwaarde heeft Europese Raad vastgelegd, met het oog op de concurrentiepositie van de industrie en de werkgelegenheid. Wij verzoeken u hieraan vast te houden in het overleg op 14 maart a.s., zowel bij de CO₂-doelstelling in 2020 als die in de periode tot en met 2050. Eventuele *lock in*-effecten kunnen vermeden worden, door bijvoorbeeld te verlangen dat nieuwe kolencentrales zo uitgevoerd worden dat later toepassing van afvang en opslag van CO₂ mogelijk is (CCS-ready). Voorkomen moet worden dat de doelstelling voor de ETS-sector wordt opgedeeld in aparte doelen per deelsector, voor bijvoorbeeld energie en industrie. Daarmee wordt het bedrijfsleven de mogelijkheid ontnomen om CO₂-maatregelen daar te nemen waar deze het meest kostenefficiënt zijn, zonder dat het leidt tot extra CO₂-reductie. Deze emissies moeten daarom onder één plafond blijven.

Onjuiste CO₂-regelgeving benadeelt Nederlandse investeringen én energiebesparing

Vele Nederlandse ondernemingen maken zich grote zorgen over de invulling van de regels voor CO₂-emissiehandel in de periode 2013-2020. Twee belangrijke knelpunten die spelen zijn 1) het nadelige Nederlandse vergunningensysteem en 2) het afstraffen van bedrijven die energie besparen door CO₂-rechten af te nemen.

Wij lichten deze complexe zaken graag toe:

? Brede CO₂-vergunning benadeelt investeringen in Nederland

In Nederland worden de CO₂-rechten onder één CO₂-vergunning afgegeven voor een bedrijventerrein met daarop vele verschillende bedrijven en/of aparte fabrieken. Het gaat dan om één breed gedefinieerde inrichting, zoals bijvoorbeeld bij Chemelot (DSM, Sabc, etc.) of Dow. In veel andere Europese lidstaten worden de CO₂-rechten via meerdere vergunningen verstrekt. Dit verschil in vergunningverlening leidt tot een lagere toewijzing van CO₂-rechten aan Nederlandse bedrijven die willen uitbreiden, omdat ze minder makkelijk de drempelwaarde halen. De drempelwaarde is namelijk een percentage van de bestaande omvang, op basis van de omvang van de vergunning. Dit is nadelig voor het investeringsklimaat in Nederland ten opzichte van andere Europese lidstaten. U kunt dit probleem eenvoudig oplossen via een aanpassing van het wetsvoorstel ter implementatie van de ETS-Richtlijn (2009/129/EC), zodat in één inrichting meerdere CO₂-vergunningen mogelijk zijn. Daarnaast zou het probleem ook opgelost kunnen worden in de nog vast te stellen *guidance* van de Europese Commissie voor de toewijzing van CO₂-rechten. Daarop zou u dan bij de Europese Commissie moeten aandringen.

? Regels CO₂-handel bestraffen energiebesparing

Wanneer een bedrijf meer dan 10% energie bespaart door minder warmte- of brandstofgebruik, moet deze CO₂-rechten gaan inleveren. Dit dreigt nu te gebeuren met de uitleg van de ETS-regels na 2012 door de Europese Commissie. Hiermee verdwijnt een belangrijke prikkel voor energiebesparing en

CO₂-reductie voor bedrijven. Een dergelijke regel is in strijd met het doel van CO₂-handel, en ook met de afspraken in het MEE-convenant dat de ETS-bedrijven hebben afgesloten om energiebesparing in de industrie te bevorderen. Dit probleem kan opgelost worden in de nog vast te stellen *guidence* van de Europese Commissie voor de toewijzing van CO₂-rechten.

Wij verzoeken u bovengenoemde punten aan de orde te stellen in de Milieuraad op 14 maart a.s., de Europese Commissie aan te spreken op de vormgeving van de *guidence*, en in het nog te verwachten wetsvoorstel voor CO₂-emissiehandel rekening te houden met de consequenties van brede vergunningen. Desgewenst zijn wij graag bereid tot nadere toelichting en overleg.

Een afschrift van deze brief is heden verzonden aan de minister van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie en de voorzitter en (plv.) leden van de vaste Commissie voor Infrastructuur en Milieu van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Hoogachtend,

Mr. B.E.M. Wientjes,
Voorzitter VNO-NCW

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 21501-08, nr. 350.

² Conclusies Europese Raad 25/26 maart 2010